

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 143.

V Ljubljani, v soboto 23. junija 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

Drugo polletje 16. letnika se bliža. S 1. julijem prične se nova dôba naročanja. Vse prijatelje našega lista prosimo, da nam ostanejo ne le zvesti v prihodnje, ampak da nam tudi še novih moči pridobé v duševnem kakor v gmotnem oziru. Naš list se čedalje bolj utrjuje ter sega v širše narodne kroge, kar nam daje nov pogum, neprestrašeno držati se načel, v katerih jedino je blagor vernega naroda slovenskega. Da-si bridko čutimo bremena slovenskega dnevnika, sklenili smo vendar — da še več storimo za dobro reč, kojo zastopamo — začetkom tega polletja list razširiti z redno prilogo pod imenom

„DOMOLJUB“.

Izhajala bode ta priloga dvakrat na mesec, t. j. vsak prvi in tretji četrtek meseca; dobivali jo bodo vsi naročniki „Slovenca“ brezplačno. A da se ustreže tudi priprostemu narodu, kateremu je dnevnik predrag in preobširen, vsprejemali bomo naročnino tudi na samo prilogo — brez glavnega lista. Vse svoje prijatelje in somišljenike prosimo, naj bi ta poljudno pisani ter pouku in zabavi namenjeni listič blagovoljno razširjali med onimi, ki si dražjega časnika omisliti ne morejo.

„SLOVENEK“.

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

veljá za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta . . . . . 6 „
„ četrt leta . . . . . 3 „
„ jeden mesec . . . . . 1 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa veljá:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta . . . . . 8 „ — „
„ četrt leta . . . . . 4 „ — „
„ jeden mesec . . . . . 1 „ 40 „

„Domoljub“ sam brez „Slovenca“ stane do konca tega leta s poštnino vred, ali v Ljubljani na dom donešen, le štirideset krajcarjev. Naročnino na prilogo sprejema „Slovenčevo“ opravništvo in pa „Katoliška Bukvarna“.

Vredništvo in opravništvo.

Volitve v Belgiji.

V Belgiji, ki ima nekaj nad 5,800.000 prebivalcev, bivate dve glavni narodnosti, francoska in flamanska. Francoski jezik govori okoli 40 odstotkov, flamanski 45 odstotkov prebivalcev, ostali prebivalci govoré francoski, flamanski in nemški. Po ustanovni postavi iz leta 1831 je vsem narodnostim zagotovljena enakopravnost. Vendar je ta postava do najnovejšega časa ostala le na papirju. V deželi je gospodoval le francoski jezik. V zadnjem časi pa so se začeli Flameci bolj zanimati za svoj jezik ter ga uvajati v urade, in tako se je pričel v manjši meri narodnostni boj, kakor v Avstriji.

Gledé na politično mišljenje sta v deželi dve stranki, katoliška ali konservativna in liberalna. Prva je prijazna narodni enakopravnosti, liberalna stranka pa pod krinko liberalizma zastopa koristi velikega kapitala ter odreka Flamancem narodne pravice. Dolgo časa je bila liberalna stranka na krmilu ter širila mej prebivalstvom socijalistiški, republikanski in brezverski duh. Kakor povsod, preživel se je tudi v Belgiji lažnjivi in sebični liberalizem; usušila se mu je življenja moč, odrvenelo je deblo in listje páli jesenska slana.

Narod se je tudi v Belgiji otesel liberalne móre, in sedaj vlada v deželi katoliška, konservativna večina. Počasi pa gotovo izvaja sedanja vlada v javnem življenju katoliška verska in narodnostna načela. Sicer se v Belgiji še niso očistila prava

načela, ker pregloboko je pognal liberalizem svoje korenine in vedno se še druží katolicizem s socijalnim, političkim in gospodarskim liberalizmom; vendar je začetek storjen, in upati smemo, da se s časom okrepi katoliški živelj, olajša prebivalcem trpljenje, oblaži nevarno razdivjanost belgijskih delavcev in odločno zatré v nebo vpijoče krivice bogatašev in židov.

Težavno stališče ima sedanja vlada, ker lokavi liberalci jo napadajo v zbornici in na javnih shodih ter jo črnijo pri kralji, da izpodkopa državno jedinstvo. Podtikajo ji vse slabe nasledke delavskih nemirov, akoravno so sami največ krivi žalostnih socijalnih razmer v deželi.

Vendar dobiva sedanja katoliška stranka vedno več tal. To so pokazale tudi zadnje volitve. Liberalci so izgubili mnogo sedežev v zbornici in v senatu. Zbornica šteje sedaj 97 katolikov in 41 liberalcev, senat pa 50 katolikov in le 19 liberalcev. Navzlic needinosti zmagal je belgijski katolicizem, in to dokazuje, da propada liberalizem. Tudi naši liberalni listi so bili poparjeni vsled poraza belgijske liberalne stranke ter so klaverno pobešali glave; svetu so naznanjali, da je v Belgiji pri volitvah propala prostost, človekoljubje, ustavna reforma, ljudska omika in socijalna reforma. Ravno ta krik pa opominja belgijske katolike, da svojo moč porabijo na korist narodu, ki jim zaupa.

Poročilo deželnega odbora

gledé konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga.

(Dalje.)

V svojem poročilu z dné 14. januarija 1888 priznava finančni odsek naklonjenost vlade v tej zadevi, po čemur bi bila po pravici pričakovati stvar pospešujoča naklonjenost tudi od druge strani.

Deželni zastop pa je razloge in želje finančnega ministerstva le odklanjal ter v nobenem oziru ni poskušal se jim približati.

Izrekoma je to čudno gledé proračunjenja dohodkov iz priklad na neposrednje davke, o čemur

LISTEK.

Sviftijada.

(Petindvajseti spev.)

„Non est mora longa scribere satyram“. Imuniteta slovenskih državnih poslancev in pa Sviftijancev slovenskih je bajé v nevarnosti. Sviftijanec je izvedel izza juridičnih kulís, da se je jel resno pečati z imunitetnim vprašanjem državnih poslancev poseben juridičen odbor, v katerem glasuje tudi nam preprijazni g. W a s e r, s prepotrebno slovensko Sviftijančevo kritiko v listkih pa se bavi že dolgo njegov „Narodov“ konkurent in vsak, ki se bojí, ali je vsaj v nevarnosti, da pade prej ali pozneje Sviftijancu — v črnilo.

V istini državnozbornski poslanci in slovenski listkarji niti ne vedó, kako svobodo uživajo sedaj v svojem brezvspešnem očitani in v svoji sitnosti, katera nam provzročuje žalibog le nedeljsko zabavo, družega nič.

Iz gole zavisti za naš vedno zlati humor in za dosedanje naše politične vspehe omejiti nam namepravajo torej pravniki jedino našo dosedaj uživano svobodo in pravico: parlamentarični dvoboj s krivico odkrivajočim in pravico branečim orožjem.

Ko bi vedeli in preračunali oni, kakov dolgčas, kako zdehanje bode vladalo v državnozbornski stolici, ako se bode ondi pozdravljalo le s kadilnico v roki mesto z očitajočimi ognjevitimi debatami, ali pa z otožnim: „memento mori!“; namesto z interpretiranjem devetnajstega paragrafa, opustili bi že iz same zabaveželjnosti nekvaléžno delo o restringirani imuniteti.

Osobito mi Slovenci bodemo, ako se uresniči omenjena postava, mnogo na slabšem, kakor smo dosedaj, ko nas sme obirati v zbornici vsak levičar, ki ima čas in ki ne vé druge boljše zabave.

Tudi svojih slabosti ne bodemo izvedeli več, kakor doslej, kar nam je na škodo, saj smo Slovenci tako vstvarjeni, da prebolimo in čujemo raje hladnokrvno deset psokv od tujega nasprotnika, kot jeden sam pošten svét ali opomin od svojega rojaka.

Vendar to ni največje pričakovano zlo.

Bojí se Sviftijanec tudi, da se ne povzdigne premili naš slovenski govor nikedar na stopinjo svetovnega, omikanega jezika, ako izgubi po novi imunitetni postavi kriški baron stolico slovenske filologije v gospodski zbornici. Kdo naj preiskuje v bodoče tako učeno v pričo slavnega pisatelja „Monumenta linguae pal. slovenicae“ izvir in sedanost slovenskega jezika brez strahu, da ga ne povabi morda na „nemški“ „razgovor“ kakov „slovenski“ državni pravdnik, ali pa da ga pokličejo celó vsi naši poslanci „unisono“ na dvoboj.

Radoveden je Sviftijanec, ker že slika na steno bodoče politične dvoboje, kateri jezik, ali naš hrvaško-rusko-kranjski, kakor ga je krstil kriški baron, ali pa slavni ljubljansko-nemški bi zmagal, ko bi se sprijela jeden pot v kakem akademičnem dvoboji, seveda brez tako strokovnjaških filologovsekundantov, kakor je g. Apfaltrern in njegov predstavljavec grajski „ferboltar“.

Istina je, da ima ljubljanska klasična nemščina boljši glas, kakor ponižni naš slovenski jezik, in da

se je pri prejšnjih obravnava, ki so se vršile o določevanju minima priklade na ta davek za zemljiško-odvezni zaklad, obširno razložilo, da se ta minimum zaradi spremenjene prikladne podlage nikakor ne more določiti pod 16%, priklado in da bi bil vsak poskus, priklado znižati pod ta odstotek, popolnoma brezvspešen.

Razloge ponavljati za to terjatev bi bilo popolnoma odveč, v tem oziru zadostuje sklicevanje na tukajšnji odlok 7. septembra 1886 št. 10408.

Držaje se tega stališča se je vsled tukajšnjega ukaza z dne 20. novembra 1887 št. 25940 dohodek 16% priklade na neposredne davke za dōbo od l. 1888. do 1895. proračunil z 225.000 glđ. na leto, kateri znesek se je že tako skrožil navzdol, in potem primanjkljaj pri gospodarjenji s tem zakladom v navedeni dōbi izračunil namestu s 574.100 glđ. le s 498.100 glđ.

Iz že navedenih razlogov mora finančno ministerstvo ostati pri tem, da se ta številka primanjkljaja obračunjenju vzame za podlago.

Kar se tiče opazke v poročilu finančnega odseka, „da bi bilo le deželi na voljo dano, v svoj proračun zopet sprejeti oni donesek 10.000 glđ. k upravnim troškom za zemljiško-odvezni zaklad, ki se že nekaj let ne stavlja več vanj vsled neumevne pomote“, bilo bi temu ugovarjati, da se izpuščanje tega zneska pač ne dá utrjevati s pomoto, ampak da je deželni zbor leta 1879 v namen znižanja potrebščine za zemljiško-odvezni zaklad izbrisal tudi druge zneske, in da bi iz tega, če se po sprejemu onega zneska povekša potrebščina pri zemljiško-odveznem zakladu, nikakor ne izvirala naravna posledica, povekšati tudi obrestna državna posojila, temveč napotilo bi to vlado do strogejšega postopanja o pokritji potrebščine z davčnimi prikladami.

Za to dovolj zadostujejo določbe v 3. in 4. točki dogovora z dne 29. aprila 1876, izrekoma iz poslednje točke sledi jasno, da obrestna državna posojila nikakor ni dovoljevati v visokosti izkazanega primanjkljaja, ampak le v toliko, kolikor država spozna za potrebno.

Iz tega, da je v dogovoru 29. aprila 1876 pogojeno 5% obrestovanje za predplačila, gledé vprašanja, katero obrestno merilo naj bi se pri obračunjenji obojestranskih terjatev na 1. dan januarija 1888 vzelo za podlago, nikakor ne more slediti, da bi bilo isto obrestno merilo merodajno tudi za sedanje obračunjenje, ker tukaj gre za popolnoma novo, od dogovora neodvisno poravnanje, namreč za skontovanje, za katero bi se naravno morali staviti sedanjim razmeram obrestovanja primerni pogoji.

Ker pa vladi gotovo ne gre za to, da bi deželi kranjski nasproti stavila težavne pogoje, pripravljena je v tem oziru, dovoliti obrestno merilo po 5%.

Vlada misli s tem vnovič dokazati, da na finančno stanje kranjske dežele kolikor mogoče ozir jemlje in da po svoji moči skuša podpirati prizadevanje dežele o ureditvi zemljiško-odveznega dolga.“

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. junija.

Notranje dežele.

Avstrijska delegacija ima danes in v ponedeljek polne seje. Na današnjem dnevnem redu sta proračun ministerstva zunanjih zadev in ordi-

ljublanskega nemčurja spoznaš že pri drugi nemški izgovorjeni besedi, mej tem ko kriški baron niti dandanes ne more presoditi celó s pomočjo svojega oskrbnika, ali govorimo mi Slovenci hrvaški, ruski, ali pa nekoliko popačeni ljubljanski nemški jezik.

Da so Nemci, osobito kranjski nemčurji, slavni filologi, je svetovno znano; a da se zanima z navdušenjem osobito ljubljanski nemški spol za nemške klasike, ne vé vsak, ki se ni prepričal o tem na svoji ušesi, kakor nekedar Sviftijanec.

Zašel je bil on, a že davnaj, mej duhteči cvet ljubljanske nemške inteligencije. Akoravno v svetem strahu, da pade v past kakemu izjemnemu pravilu visokonemškega jezika, razgovarjal se je vendar celó o nemški literaturi. Ko se je omenjal tudi „Valenštajnov ostrog“, zadrževati ne more nežna plavolasa gospica svoje nemške učenosti, meneč: „Was sagen Sie, Halbersteiners Lager ist von Schiller? Wer ist dieser Schiller? Ich glaube schon etwas von ihm gehört zu haben“. Tableau!

Potem naj pa še trdi kedo, da živi v Ljub-

narij vojnega proračuna. V ponedeljek bo obravnavala proračun mornarice, državnega finančnega ministerstva in skupnega najvišjega računskega dvora, slučajno tudi okupacijski kredit.

Avstrijski pravosodni minister je ukazal sodnjim oblastnjim, naj se stvarno izjavijo o učinku novih postav: eksekucijske novele, manifestacijske prisega in postave o izpodbijanji.

Hrvatski sabor je predvčerajšnjim pričel glavno razpravo o postavnih načrtih gledé volilnega reda in saborovi organizaciji. Opozicionalec Amruš je pobijal to predlogo, ker skrčuje število volilnih okrajev, jemlje pravice mnogim mestom in ne zadostuje številnim razmeram prebivalstva. V istem smislu se je izjavil Aute Starčević. Ban je skušal zavrniti ugovore Amruševe, čemur je seveda narodna stranka burno ploskala. Ko je tudi neodvisnjak Vrbanec govoril zoper postavu, preložila se je debata do prihodnje seje.

Združeni odseki **ogerske delegacije** so po triurnem razgovoru enoglasno sprejeli kredit 47 milijonov.

Ogerski državni zbor je sklenil svoje zasedanje vsled Najvišjega ukaza ter se bo zopet sešel dne 15. oktobra.

Ogerski finančni minister je izdal naredbo, ki veleva davkarijam, naj od dne 15. junija do konca julija, torej mej žetvijo, vstavijo vse eksekucije zoper kmetovalce. Tudi pri nas ne bi škodovala taka naredba!

Vnanje države.

Iz **Črnogore** se poroča: Člani albanskih rodov Hotti in Grudi so planili na črnogorsko ozemlje ter ubili tri Črnogorce, dva pa ranili. Črnogorska vlada je poslala vojaško pomoč v Podgorico. Vojaški poveljnik skaderski, Bahry paša, je tudi pomnožil posadko v Tusiju, ker se boji, da se bodo hoteli Črnogorci maščevati.

Bolgarski princ Ferdinand in princesinja Klementina bodeta šla v Plovdiv poglavitno zaradi tega, da potolažita Stambulova. Slednji zahteva na vsak način, da preskrbita princ in princesinja Bolgariji posojilo. Klementina mu bo bajé obljubila, da hoče to storiti.

Ruski židovi v Poljski se jako mnogobrojno izseljujejo v Ameriko. Namen jim je, da bi se tem potom izognili vojaški dolžnosti. — Sibirijsko vseučilišče v Tomsku se bo še to leto otvorilo z medicinsko stolico.

Nemška cesarska obitelj izvolila si je začasno kot stanovanje marmorno palačo. V Berlinu si je izvolil cesar grad, v kojem ni prebival nobeden pruski kralj, odkar je umrl Friderik Viljem IV. — Nekoji listi pravijo, da se je na merodajnem mestu razpravljalo vprašanje, ali naj se pričé kazensko postopanje zoper Mackenzieja. Ker so se izjavili berlinski zdravniki, da nezadostna diagnoza ni še zamerjanje, opustili so se nameravani koraki zoper Mackenzieja, ki je dobil za ves čas svojega bivanja v Sanremu, Charlottenburgu in Friedrichskronu 250.000 mark. — Naslednik Puttkamerov še vedno ni imenovan.

Francoski zbornici je predložil minister Peytral proračun za l. 1889. — Wilson ni bil v zbornici, odkar ga je oprostilo prizivno sodišče, svojega mandata pa tudi ni odložil. Ker ni bilo postave, po koji bi se bil mogel prisiliti, da odstopi kot poslanec, predlagal je poslanec Maksim Lecomte minoli ponedeljek v zbornici nujnostni predlog za zakon, po kojem izgubi poslanec ali senator svoj mandat, ako se brez tehtnega vzroka ne vdeleži sej mesec dni. S tem pa hočejo dobiti protiboulangisti ob enem orožje zoper „generala“, kojemu jako presedajo zbornična posvetovanja. Dotični predlog Lecomtejev je bil sprejet.

Angleška zbornica je v tretjem čitanji potrdila postavu o carini od vina.

Turčija še vedno ni odgovorila na Nelidovo noto zaradi vojskine odškodnine. Ruska vlada je za trdno sklenila, da ne bo sprejela nikakoršnih izgovorov. — Najnovejšo poročilo iz Carjigrada za-

ljani le jedna sama Nemka. Sviftijanec sodi, da je vsemu nežnemu spolu ljubljanskemu bolje znan glas: „mila, mila lunica“, kakor najlepše počesani lajtenant iz „Halberstainarjevega ostroga“.

Vendar ne govorili bi resnice, ko bi trdili, da ljubljanski Nemci ne skrbé pod zaščitjem kriškega filologa za pravo duševno nemško hrano svojim krasoticam. Ker oni dobro vedó, da ne ljubijo nemške krasotice suhoparnih nemških klasikov, skrbé jim v svojem tedniku za pristno in klasično berilo. Da je pisan ta tednik v najvišjem nemškem stilu, je davnej dognana stvar, a da se čisti na njegovi podlagi tudi ljubljanska nemščina, vé zopet le Sviftijanec.

Sprehajal se je on namreč, tudi to je že davnaj, po Latermanovem drevoredu oziraje se na hudourne neba oblake. „Aber, aber Elsa, ‚der‘ Wochenblatt wird nass, es kappelt schon“, ta opomin skrbne nemške krasotice svoji čitajoči tovaršici ga prepriča, da Slovenija še ni izgubljena, „solange solche politische ‚Tropfen‘ ‚kappeln‘“.

Sviftijanec.

trjuje, da je bilo pri zadnjem vojaškem nemiru ubitih 170 mož; mej mrtvimi je tudi general Hussein paša.

V **španjski** zbornici je Moret z nova naglašal, da je vladna politika mirovna politika in da se Španija ne bo vmešavala v nobeno evropsko zadevo.

Dne 20. t. m. otvorila se je **prva perzijska** železnica od Teherana do Šah-Abdul-Azima. Zgradila jo je družba ruskih podjetnikov Zajcenkova in Poljakova v zvezi z nekim belgijskim konzorcijem. Ravno ta družba dobila bo koncesijo za veliko progo od Kaspiškega morja do Perzijskega zaliva.

Sin **abesinskega** neguša je umrl v Akalle-u vsled otrovanja. — Potrjuje se vest, da se je vzdignil zoper kralja Janeza Menelik šoaski.

Izvirni dopisi.

Iz **Borovnice**, 22. junija. Kaj to pomenja, popraševal je gotovo marsikateri tujec, potujoč po železnici skozi Borovnico, ko je opazoval krasne po več metrov dolge cesarske in narodne zastave vihrajoče iz visokih lin zvonika, kakor tudi z vseh hiš. Borovnica praznovala je 20. t. m. 40letnico našega vladarja. Vsak je napravil, kar je mogel, po svoji moči primerno. Zvečer ob 9. uri bil je slovesen obhod po Borovnici, ki je bila vsa v svetlobi, kazajoč udanost, spoštovanje in ljubezen svojemu vladarju. Videli so se lepi transparenti s primernimi napisi.

Obhod po vasi povzdigovali so posebno naši ognjegasci, pred njimi so nesli društveno zastavo, na čelu šla je vrhniška godba, za njo društvo. Na mnogih krajih igrala je godba cesarsko pesem, katero je društvo odkrito poslušalo. Mej obhodom pa je poviševal svečanost še mogočni strel topičev, umetaljni ogenj in kresovi. Ne morem naštevati posebej, kje je bilo najlepše.

Omeniti pa moram tudi, da so naši ognjegasci dobro izvežbani na slovensko „komando“, kar se jako lepo sliši in zasluži gospod načelnik društva, obče znani in spoštovani g. župan Jos. Verbič, vso zahvalo.

Dne 21. t. m. pa je praznovala šolska mladina svojega šolskega patrona sv. Alojzija. Pri sv. maši peli so šolarji kaj prijetno. Vidi se, da mladina tukaj tudi v petji kaj lepo napreduje, za kar gré našima gg. učiteljema vsa zahvala. Po sv. maši bili so šolarji zunaj vasi na travniku pogoščeni s črešnjami, povitciemi itd.

Iz **Trsta**, 19. junija. (Na Dunaj ne, pač pa v Rim!) Čudno se mora zdeti vsakemu, kdor tukajšnjih razmer ne pozna, postopanje nekaterih gospodov na magistratu, kateri imajo povsod in pri vsaki reči prvo in skoraj lahko rečemo tudi vedno najbolj veljavno besedo. Demonstracije, katere se ne godijo samo po enkrat na leto, ampak lahko rečemo, vsak mesec ali še večkrat v mestni hiši in sicer ne na čast mestnim očetom, ne na čast mestni hiši, v kateri se godé, ne na čast volilcem, katere zastopajo, tudi ne na čast deželi, v kateri se godé. Lahko se reče, da imajo gospodje tukaj na visokih stolah sedeči precjé debelo kožo, da se jih ne prime hitro kaj, kar pride iz mestne hiše ali skozi to od drugod. Na drugi strani so pa večkrat jako občutljivi in jih jako zbōde, če bi kako stvar čutili ali slišali, kar bi znalo komu neprijetno ali še celó jednostransko na ušesa doneti. Vagledov za to ne navajamo, ker bi drugače razun vrednika in staveca bral list samo še jeden drugi, namreč g. državni pravdnik, ker vse to so stvari, katere se velikokrat godé pred očmi nekaterih gospodov. Ko bi jim pa kdo očital, dobro bi skupil, kakor je skušil že marsikdo in marsikedar. In če se kaj prigodi, kar bi bilo vendar komu neprijetno za ušesa, ne sicer tukaj pri nas, pač kje drugod, recimo na pr. na Dunaji, pa znajo gospoda že pogladiti in poravnati, da zopet vse gladko teče in da je zopet vse dobro, kakor bi bilo z oljem namazano.

Piše se zadnje dni posebno mnogo, še več pa govori, potrebnege in nepotrebnege, dobrega in krivega o odpravi tukajšnje proste luke v prezgodnjem času, namreč koncem l. 1889. Sklicujejo se posebno tisti, ki bodo kaj prizadeti, na to, da do takrat, ko bode morala biti zaprta prosta luka, ne bode mogoče dovršiti glavnih skladišč in tudi pristanišče ne bode še popolnoma končano, kar bode pa mnogo škode provzročilo kupcem in prodajalcem, ki morebiti ne bodo imeli kam blaga spraviti,

(Dalje v prilogi.)

predno ga bode pregledala carinska oblast. To čuti tudi v resnici nekoli in skušajo razne zastope pripraviti, da bi prosili vlado, naj vsaj še za pol leta, če ne več, podaljša čas za prosto luko. Sedaj pa so se na Dunaji popolnoma zapeli v svoje suknje, čeravno je tukaj v Trstu že precéj vroče, in nočejo nič slišati o tem, da je premalo časa, ampak Tržčanom naravnost pravijo, da bodo sami krivi, če se jim bode vsled tega škoda godila, ker so imeli dosti časa, da končajo razna potrebna dela v novi luki.

(Konec prib.)

Iz Prage, 20. junija. (Izv. dop.) K zadnjemu dopisu o akademiji věd in znanosti javljam vam, da je takoj drugi dan neimenovani plemenit darilec poslal za akademijo vredništvu „Češke Politike“ svoto petdeset goldinarjev s tem pripisom:

„Dvakrat sto tisoč ne morem dati češki akademiji, ker jih nemam, toda česar morem, dam rad. Reven župnik J. B.“

Torej je to drugi neimenovani mecen, koji prinaša žrtvo narodu v uresničenje tako važnega podjetja, in sicer, kakor povsodi med Slovani, kjer gré za narodno stvar, od moža svečeniškega stanú. Ko bi se mnogo taci dobrotnikov oglasilo, akademija češka bi kmalu povstala.

V proslavo 40letnega vladanja cesarja in kralja našega priredi letos zbor prostovoljnih strelcev v Pragi prvo velikansko strelsko slavnost, koje se bodo vdeležila tudi strelska društva iz Češke, Morave in Šlezke. Za slavnost vrše se velikanske priprave; gostje nastanjeni bodo po praških gostilnicah. Slavnost prične veliki mirozov (Zapfenstreich; češki: čepobiti), slavnostna predstava v gledišči, velika vrtna zabava in streljanje „za kralja“. Darovala se bode i svečana sv. maša, potem bode banket in prijateljski večer.

Iz sesterske Morave nam pa poročajo o novih naredbah ministra Gautscha to-le: Vsled naredb njegove razširjen bode spodnji gimnazij v Kromeríži na češki gorenji državni gimnazij, češki gimnazij „Osrednje Matice šolske“ v Ogerskem Hradišti preide v državno upravo, da bode češki gimnazij v Valaški Meziříči preložen v Hranice, gimnazij češki v Prerovem pa odpravljen.

Dnevne novice.

(Cesarjev dar.) Presvetli cesar daroval je občini Št. Andrej v ptujskem okraji za šolo 200 gld.

(Deželni zbor) je dné 21. t. m. na predlog g. poslanca Kersnika sklenil, bolnemu g. deželnemu glavarju grafu Gustavu Thurnu brzojavno izraziti željo, da bi mu mili Bog kmalu povrnil ljubo zdravje. Deželnega glavarja namestnik gosp. Grasselli odposlal je naslednjo brzojavko: „Deželni zbor mi je soglasno naročil, da Vam označim njega živo obžalovanje o bolezní, katera Vam je branila vdeležiti se izrednega našega zborovanja, in izrečem gorko željo, da se Vam zdravje skoro povrni v polni meri.“

(Papir za nove 4% deželne obveznice) naročil je deželni odbor v papirnici g. Valentina Krisperja pri Ratečah.

(Ljubljanski Sokol) praznoval bo dné 8. in 9. septembra t. l. svojo petindvajsetletnico.

(Iz Novega Mesta) se nam poroča: Naš mestni zastop dela lepo, veliko in pripravno kopalnišče ob Krki. Kopalnice plavale bodo na petrolejskih sodih. Prostor pod mestom je pripravnejši od prejšnjega nad mestom. Le prepozno so se spomnili mestni očetje, ker prejšnje kopalnišče so razdrli, a novo ni še postavljeno, in tako je pogrešamo že mesec dní. — Železnico imamo! Na velikem trgu je namreč gostilna „pri dolenski železnici“, kjer se vsak lahko pokrepča s pristnim dolencem, — dokler ga ne konča trtna uš. Sarkazem ni slab.

(Spominska plošča) učenjaku in naravoslovcu Janezu Antonu Scopoliju razkrila se je večeraj v Idriji. Vzidana je plošča v hišo, v kateri je Scopol bival kot rudniški fizik.

(O kamniški železnici) čujemo, da se bližajo koncu obravnave zaradi gradnje te železnice, ki se že dolgo vlečejo med trgovskim ministerstvom in generalnim ravnateljstvom državnih železnic. Dve točki sta največ preglavice delale, da sporazumljenja toliko časa ni bilo mogoče in sicer: kdo naj oskrbi

stroje in pa gledé naprave kolodvora v Ljubljani. Kakor se poroča, sta tudi ta dve točki rešeni. Tudi se je sklenila pogodba med trgovskim in vojnim, oziroma brambovskim ministerstvom, po kateri slednja dva jamčita železnici za gotovo število vojaškega tovarniškega blaga, ki ga bo železnica po določeni ceni prevažala.

(Iz letnega poročila banke „Slavije“), došlega nam ravnokar v roke, posnamemo, da je zánjo bilo ugodno tudi leto 1887, ki sploh ni bilo srečno za zavarovalnice. Iz vseh zavarovalnih oddelkov vidi se izdaten napredek in je posebno naglasiti, da se fondi bankini — ki znašajo čez šest in pol milijonov goldinarjev — v primeri z letom 1886. niso znižali, dasi se je več ko pol milijona goldinarjev izplačalo členom vzajemnih podedovanjskih društev. Za požarne škode izplačalo se je vlani 495.554 gld.; v vseh devetnajstih letih bankinega obstoja pa 13.115.340 gld. 82 kr. Dober vspeh!

(V Samoboru) je umrl dne 14. t. m. naš rojak, tamošnji okrajni zdravnik g. dr. Fr. Kocuvan.

(Podpore) dovolil je naučni minister obrtnim šolam na spodnjem Štajerskem sledeče: celjski 600 gld., mariborski 1000 gld., ptujski 300 gld. in slovenjibistriški 180 gld.

(Konkurz) razpisalo je c. kr. okrožno sodišče celjsko o skupnem premakljivem in nepremakljivem premoženju Helene Christof, trgovke na Bizeljskem; konkurznim komisarjem je imenovan c. kr. pristav g. Oton Filafferro v Brežicah in začasnim oskrbnikom konkurzne mase g. dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brežicah.

(Istrski deželni glavar) dr. Vidulich praznoval je nedavno svojo 40letnico in je sklenil, kakor se „Politiki“ piše, politično polje popolnoma zapustiti. Če bo res, utegnejo si istrski Slovenci jeden mandat več priboriti v deželnem in državnem zboru.

(Pogreša se) od 18. t. m. tehtničar Lorenc Florijan, 60 let star iz Koprivnika na Kranjskem, v službi pri rudarskem društvu v Seegrabnu pri Leobnu. Njegovo kapo, suknjo in dežnik našli so v Judendorfu ob levem bregu Mure.

(Osepnice) so se prikazale v selu Sredičku na Hrvatskem. Sedmero oseb je bolnih, dve sta umrli.

Narodno gospodarstvo.

C. kr. priv. zavarovalna družba „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“ v Trstu.

(Jadransko zavarovalno društvo v Trstu.)

Dne 30. maja bil je v Trstu redni občni zbor tega društva, v katerem so se predložili računski sklepi za leto 1887. in dotična upravna poročila. Iz istih posnamemo nastopna važnejša določila.

I. Zavarovanje za življenje.

Leta 1887. sklenena zavarovanja na življenje iznašala so gld. 9.657.496 glavnice in gld. 33.037 rente. Zavarovalno stanje bilo je koncem leta 1887. z gld. 45.555.050 glavnice in gld. 120.803 rente; kaže se tedaj dorastek gld. 3.750.286 glavnice in gld. 28.717 rente.

Zavarovalnin se je vplačalo za gld. 2.082.231, to je za gld. 326.274 več mimo lanskega leta.

Za zavarovanja na smrt in določeno dōbo življenja izplačalo se je gld. 831.815, poleg kojega zneska se je prihranilo za ta izplačevanja še čistih gld. 223.206. Rezervna zavarovalnina iznaša gld. 9.043.103 in kaže proti lanskem letu povišanje za gld. 887.887.

Dobiček pri zavarovanju na življenje iznaša, ako se odbije donesek za zavarovance, gld. 101.326.46.

II. Zavarovanje zoper nezgode.

(Ogenj, promet, toča.)

Zavarovanje zoper ogenj imelo je leta 1887. zaradi mnogih požarov veliko škodo, ono zoper točo pa to leto doneslo nekoliko skromnega dobička.

Dohodki zavarovalnin pri zavarovanjih zoper nezgode iznašali so gld. 8.015.810, za protizavarovanja pa se je izplačalo gld. 3.280.539.

Škode so iznašale gld. 5.939.822, od katerih je odpadlo gld. 2.324.105 na protizavarovalna društva. Poleg tega pa je bilo treba še gld. 211.296 prihraniti za škode, koje se še niso dognale.

Rezerva zavarovalnin za lastni račun iznaša gl. 1.477.012, za zavarovanja zoper ogenj gl. 10.829, za prometna zavarovanja je posebna rezerva, za zavarovanja proti toči pa je ostala nepremenjena v znesku gld. 450.000. — Lästnica začasnih zavarovalnin je narastla na gld. 18.606.845.

Društvo je izplačalo škod, odkar obstoji, okroglo svoto 141 milijonov goldinarjev.

Skupna bilanca sklenila se je z dobičkom gld. 292.391.08, od kojih se po odbitku doneskov v smislu pravil, gld. 10.000 za praznovanje društvene petdesetletnice v smislu sklepa občnega zbora, ter po odračenem prispevku za hranilno in podpiralno blagajnico društvenih uradnikov — izplača dividenda v znesku gld. 52.

Društvo ima koncem l. 1887. (razven delniške glavnice štirih milijonov goldinarjev, ki so v gotovini vplačani v znesku gld. 1.600.000 —) rezerve skoraj 11½ milijona, in sicer: gld. 8.093.463 čista rezerva zavarovalnin za zavarovanja na življenje; gld. 1.477.013 čista rezerva zavarovalnin za zavarovanja zoper ogenj; gld. 10.829 čiste rezerve zavarovalnin za prometna zavarovanja; gld. 450.000 posebna rezerva za zavarovanja proti toči; gl. 70.863 rezerva za nestalni kurz (katera se je vsled nizkih kurzov znižala do dné 31. decembra 1887 na ta znesek, od takrat pa se zopet povišala na okroglih gld. 120.000); gld. 250.000 za posebno dobitno rezervo oddelka za zavarovanja na življenje in gld. 1.063.378 občni dobitni zaklad.

V vodstvo izvoljen je bil zopet baron Marco Morpurgo, predsednik avstrijsko-ogerskemu Lloyd; kot pregledovalca računov izvoljena sta bila gospoda Jurij Alfenduli in grof Alberti di Poja.

Glavni zastopnik za Kranjsko je gospod

J. Perdan,

trgovec in hišni posestnik, cesarja Franca Jožefa trg (1) v Ljubljani.

Telegrami.

Sarajevo, 22. junija. Cesarjevič Rudolf je prišel opoldne v Stolac ter bil navdušeno pozdravljen.

Dunaj, 23. junija. „Wr. Ztg.“ je objavila pogodbo z „Lloydom“, postavi o davku od žganja in sladkorja.

Trst, 22. junija. Mestni zastop je dovolil 20.000 gold. podpore za opero v mestnem gledališči spomladi 1889.

Berolin, 23. junija. „National Ztg.“ piše: Prihodnji prestolni govor v državnem zboru bo naslikal evropski položaj v mirnejši luči, kakor je bilo v navadi že dolgo. Akoravno bo govor povdarjal, da so lastna moč in zveze zagotovilo miru, vendar bo gledé na mejnarodne razmere z zavezniki, posebno one z rusko državo povdarjal kot ugodnejše, kakor so bile v zadnjem časi.

Umrli so:

21. junija. Janez Skubic, delavčev sin, 4 leta, Streliške ulice št. 14, jetika.

V bolnišnici:

21. junija. Frano Novak, delavec, 35 let, Hydropneuma thorax.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		736.2	20.2	sl. svzh.	jasno	
22. 2. u. pop.		736.0	25.6	sl. jzap.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.		737.0	19.6	sl. vzh.	oblačno	

Zjutraj jasno, čez dan deloma oblačno. Srednja temperatura 21.8° C., za 3.0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

23. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. 65 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16% "	81 " 55 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	864 " — "
Kreditne akcije	299 " 80 "
London	125 " 95 "
Srebro	— " — "
Francoški napoleond.	9 " 96 1/4 "
Cesarski ceklini	5 " 92 "
Nemške marke	61 " 77 1/2 "

Tržne cene

dné 23. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povejen, kgr.	— 70
Rež,	4 22	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3 74	Jajca, jedno	— 2
Oves,	2 92	Mleko, liter	— 8
Ajda,	3 90	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso,	4 22	Telačje	— 48
Koruzna,	5 52	Svinjsko	— 60
Krompir,	1 96	Koštrunovo	— 34
Leča,	12	Pisaneč	— 50
Grah,	13	Golob	— 20
Fižol,	11	Seno, 100 kgr.	2 14
Maslo,	1	Slama,	1 96
Mast,	— 80	Drva trda, 4 mtr.	6 40
Špeh svež,	— 64	" mehka,	4 15

Katoliškemu podpornemu društvu v Celji za vzdrževanje dekliške šole šolskih sester

so blagovolili darovati, oziroma letnino plačati, sledeči šš. gg. udje:

Peter Erjavec, župnik v Terb.	5	gl.	—	kr.
Konjiška posojilnica	25	"	—	"
Makolska posojilnica	20	"	—	"
Frane Vrlič, župnik v Stran.	2	"	—	"
Frane Mikuš, dek. v Konjicah	5	"	—	"
Jakob Krušič, župnik v St. Andražu	3	"	—	"
Liza Marout, kuh.	2	"	—	"
Marjeta Štupica, hišn.	2	"	—	"
Dr. Lj. Filipič, odvetnik v Celji	5	"	—	"
Mica Solinč, kuharica	2	"	—	"
Apolonija Kladnik	2	"	—	"
Neža Pfeifer	2	"	—	"
Antonija Schellander	2	"	—	"
Jan. Sredenski, župnik na Ponikvi	5	"	—	"
Anton Inkret, kapelan na Ponikvi	5	"	—	"
Lovro Potočnik, dek. v Gornjem gradu	5	"	—	"
Alojzija Storžički	2	"	—	"
Volilo po Jož. Velenšku iz Dobrove	10	"	—	"
Antonija Cerjak (Schmidt) Rajhenburg	2	"	—	"
Janez Krener, župnik pri sv. Frančišku	10	"	—	"
Jakob Marzidovšek, e. k. voj. kapelan v Zadru	4	"	—	"
Dr. Pajek, e. k. prof. verouka v Mariboru	2	"	—	"
Miha Presečnik, kapelan v Poličanah	3	"	—	"
Dr. Davorin Matek, n. pr. kat.	5	"	—	"
Reich, off. pri dež. k.	2	"	—	"
Maks Pleteršnik, e. kr. prof. v Lj.	3	"	—	"
Več skupaj jih je dalo	1	"	52	"

Zahvala.

Vsem blagim vdeležiteljem pogreba nepozabljivega nam dobrotnika, prečastitega gospoda duhovnika

JANEZA LUNDRA,

kurata v Trnji na Pivki,

zlasti pa voditelju pogrebnega opravila, preč. gospodu župniku J. Sajovecu in drugim čast. gosp. duhovnikom, preblagorodnemu g. okr. glavarju Fr. vitezu Schwarzu iz Postojine, velečenjenemu gosp. županu Iv. Špillarju iz St. Petra, dalje vrtilim gg. pevcem za milotužne nagrobnice najsrčnejšo hvale izrekujemo

(1) **žalujoči sorodniki.**

TRNJE, 20. junija 1888.

Lekarnarja Rih. Brandta

švicarske kroglice

rabiljo in priporočajo že 10 let profesorji, prakt. zdravniki in občinstvo kot ceno, prijetno, izvrstno in neškodljivo **DOMAČE** in **ZDRAVILNO SREDSTVO**, koje so preiskali:

prof. dr. R. Virchow, Berlin.	pl. Frerichs, Berlin (+).
pl. Gietl, Monakovo.	pl. Scanzoni, Vireburg.
Reclam, Lipsko (+).	C. Witt, Kolanj.
pl. Nusbaum, Monakovo.	Zdekauer, Petrograd.
Hertz, Amsterdam.	Soederstädt, Kasan.
pl. Koczynski, Krakovo.	Lambl, Varšava.
Brandt, Kološ.	Forster, Birmingham.

pri nepravilnostih spodnjetelesnih udov, pri boleznih jeter, zlati žili, perpiel, telesnem zaprtju in njega posledicah, kakor: bolečinah v glavi, vrtoglavici, tesnobi, težki sapi, pomanjkanji teka itd. Lekarnarja Rih. Brandta švicarske kroglice radi jemlje zaradi polahkega učinka ženske; na vsak način jim je dati prednost pred prehudo vplivajočimi solmi, grenčicami, kapljicami, miksturami itd.

V varstvo kupavajočega občinstva opozorujemo še enkrat na to, da se nahajajo v prometu švicarske kroglice v mamljivo sličnih zavitkih. Pri kupovanju prepričati se je treba s tem, da se odviše navodilo k rabi s škatljice, ali ima etiketa zgorajšnje podobo, bel križ v rdečem polju in podpis Rih. Brandt. Tudi še posebno naglašamo, da se prodajajo lekarnarja Rih. Brandta švicarske kroglice, ki se dobivajo v lekarnah, le v škatljicah za 1 marko (ne pa v manjših škatljicah). — Na vsaki škatljici so navedene snovi, iz kojih obstoje kroglice.

Gospodu **G. PICCOLI-JU**, lekarju „pri Angelu“ v Ljubljani.

Vaša ž. elodčeva esenea, koje sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnoma neprenehlyve slabotnosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznano mučeče trdo - telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obečala; vse drugo zavzivanje lečil bilo je zaman in edino le Vašej neprecenljive esenei se imam zahvaliti za popolno zdravje, ter Vam ostanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zánjo najsrčnejše

dan in hvaležen. Na Dunaji, 1887.

Spiridijon Pokrajac, profesorski kandidat.

(3)

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislaci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj pri-ljubljena poživiljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gasoča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kislé vode z raznovrstno gorkoto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kislé vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem prostu vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske stáline na Štajerskem.

(23) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznано najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posameznadela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedeljstvo:

(16)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfeder Gyps) za gnojenje polja.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za nezaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno

(24)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Adolf Roming,

podobar v Ljubljani, Breg št. 16,

se priporoča prečastiti duhovščini za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko njegovo, kakor: altarje, lece, tabernakeljne in spovednice. Isti prevzame tudi križeve pota in druge cerkvene naprave ter najbolje skrbi, da se po slogu in dobro izvrše.

Prenovljenja se po najnižji ceni oskrbje.

Za častna naročila prosi se najv. laneje. (3)

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (51)

➔ Cenilniki gratis in franko. ➔

V Šmartnem pri Litiji izpraznejna je

služba cerkvenika.

Zaradi bolj tesnega stanovanja ima prosilec samskega stanu, ki je vojaški postavi že zadostil, ali pa oženjeni brez dece prednost. Služba, ki znaša okoli 200 gld. letne plače, oddala se bo dne 17. julija. Zahteva se spričevalo treznega in navnega življenja, in doslej službovanje pri kaki župnijski cerkvi.

Šmartno pri Litiji, dne 18. junija 1888.

Jakob Rus,
dekan.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečene z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupecem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmodratzen) 10 gld. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

➔ Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče dela v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupec so oljnatne barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

➔ Cenike na zahtevanje. ➔

Pozor!

Podpisana ima na razpolaganje še nekoliko knjig od prof. Zakrajška, katere je založil rajni moj soprog ter bi je rada prodala po znižani ceni in sicer: „Lira in Cvetje“ po 30 kr. in Pesmi g. Gregoriča po 20 kr. zvezek poštnine proste na dom.

Spoštovanjem

(1)

Katarina vdova Dolinar,
Trst Via Feriera 14.

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastoj in franko.

C. kr. priv. tovarna za portlandski in hidravlični cement

Alojzija Praschnikerja

v Kamniku na Kranjskem.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,
Slonove ulice šte. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakovreden, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjrov in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazilih, in enobojnate plošče od portlandskega cementa, črne, rdeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (8)

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

➔ Najčistejši alkalični kislec. ➔

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je edino le agenturni in komisijski trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld. franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetelnih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Štefanije studenec jako prijetna, hladilna in poživljajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode Štefanije studenca, po kateri se vinska kislina neytralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenca prav šampanjeu podobna. Vseled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislih soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katere se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislece cele Evrope.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vseh pri katarjih želodeca in črev, pri pomanjkanji teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri zlati žili, pri jetrnih, vrančnih in žolčnih boleznih, pri bledeli, popustni mrzlici in pri drugih živčnih afekcijah.

➔ Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi. ➔ (14)

Posebna v deželi razširjena bolezen je slabo prebavljanje.

Sedanja kuhinja in sedanj način našega življenja sta vzrok tej nadlogi, ki nas napade nenadoma. Nektere ljudi mučijo bolečine v prsih, na straneh, včasih tudi v hrbtu; čutijo se medle in zaspane, imajo slab okus v ustih, posebno zjutraj; nabira se jim po zobeh nekaj lepljiv sluz; tek jim je slab, v želodci leži jim kakor velika teža in včasih čutijo v želodčni votlini nedoločeno oslabiljenje, kojega tudi ne odstrani zavživanje jedil. Oči se jim vderó, roke in noge postanejo jim mrzle in vlažne; nekaj časa potem dobijo kašelj, začetkoma suh, v nekterih mesecih pa v zvezi s zelenkastim i mečkom; dotičnik je vedno truden in spanje mu skoraj ne daje počitka; potem postane nervozen, občutljiv in slabe volje ter ga napadejo slabe slutnje; ako hitro vstane, zvrtil se mu ter se mu zdi, da se mu suče cela glava; drevesa se mu zamašó, koža njegova je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zastaja, belina v očeh orumeni; voda gré pomaloma od bolnika, je temne barve, in ako stoji dlje časa, ostane na dnu goščava; dostikrat se mu riga in pri tem dobí v usta sladek ali pa kisel okus, in mnogokrat mu srce pri tem močno vtriplje; vid njegov oslabi, črno se mu dela pred očmi in navdaja ga čut onemoglosti in velike slabosti. Vsa ta znamenja se menjavajo, in splošno se računa, da nadleguje ta bolezen skoraj tretjino prebivalstva te dežele v eni ali drugi obliki. V sled „Shäker-ekstrakta“ pa zavró jedi v želodcu takó, da dobí bolno telo hrane in da se zopet povrne prejšnje zdravje. Učinek tega zdravila je v resnici čudovit. Milijoni in milijoni steklenic so že rozprodani in izvanredno je število spričeval, ki dokazujejo zdravilno moč tega leka. Stotine bolezní raznih imen izvirajo iz neprebavljivosti; toda če je to slednje zló odstranjeno, izgubé se tudi vsa druga, ker ta so v istini le znamenja pravcate bolezní. Zdravilo je „Shäker ekstrakt“. Spričevala tisočeri, ki pohvalno govoré o njegovih zdravilnih lastnostih, dokazujejo to v izobilji. Ta izvrstni lek se dobí v vsaki lekarni.

Osebe, ki trpé vsled zaprtja, potrebujejo „Seigelove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäker-ekstraktom „Seigelove čistilne kroglice“ ozdravijo zaprtje, zabranijo mrzlico in prehlajenja, oproščajo bolečine v glavi in zadušé rumenico. Kdor jih je enkrat poskusil, opustil jih ne bo nikdar več. Vplivajo polagoma in ne proizročujejo nikakoršnih bolečin. — Cene: 1 steklenica „Shäker-ekstrakta“ gld. 1'25, 1 škatljica „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr.

Svari se pred ponarejanji, ki so brez vse vrednosti ter še celo škodljivo vplivajo.

Lastnik „Shäker-ekstrakta“ in „Seigelovih kroglic“ **A. J. White,** Limited London 35 Faringdan Road E. C. (14)

V zalogi ima in razpošilja „Seigelove kroglice“ Ivan Nep. Harna, lekarna „zum gold Löwen“ v Kremžiru na Moravskem. Dalje v lekarnah: Koroško, Kranjsko, Primorsko: Ljubljana, Ub. pl. Trnkóczy, G. Piccoli; Celovec, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; Breze, St. Mohor, Prevalje, Gostentsehnig; Trbiž, Beljak, dr. Kumpf, Frid. Scholz; Velikovec, Volšperg, Ajdovščina, Idrja, Kamnik, Pulj, J. Cabuehio; Reka, G. Prodam; Gorica, J. Cristofolletti, Pontoni, A. Gironzoli; Trst, Suttina A., al Camelo, Praxmarer A. al due Mori, J. Serravallo, al Redentore G. Zaneti, alla Sesta d'oro; Novigrad, Nik Bar. Gionović; Spljet, Aljinović, Focigl; Zader, Andrović; Susak pri Reki, Mali Lošinj, O. Viviani, in v večini ostalih lekarn v cesarstvu.

C. kr. priv. zavarovalno društvo „Avstrijski Phönix“

na Dunaji,

katerega zaklad znaša 12 milij. gold. avst. velj., priporoča se o priliki bližajoče se žetve gospodom poljedelcem in kmetovalcem za

zavarovanje proti požaru raznih poljskih in žitnih pridelkov.

Glavno zastopstvo

„Phönixa“ za Kranjsko v Ljubljani, Kolizej.

(3) **J. Perhave.**

Gospodom šolskim predstojnikom in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesno sterguljo, škarje za gosenice, ročno lopatico, drevesno žago, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno ščetko; orodja so vsa na **lepo popleskani leseni plošči** vrejena, po prav nizki ceni. (16)

Strelovode

izdeluje na novo po izkušenih tehniških predpisih ter presoja stare, že obstoječe napeljave na podlagi najnovejših iznajdb in izkušenj (3)

Albin C. Achtschin,

stavbeni ključavničar v Ljubljani.

Marijacejske kapljice za želodec, izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanji teka, slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganji, koliki, prehlajenji želodeca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodci), želodčnem krču, zaprtju, preoblenji želodeca z jedili ali pijačami, boleznih vsled glist, boleznih na vranici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 35 kr., dvojni steklenici 60 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady,** Kremžir (na Moravskem).

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi, koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccoli, lek. Jos. Svoboda. — Postojna: lek. Fr. Bacarelich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Crnomelj: lek. J. Blažek. (25)

Tolstost, medlost odstranite se sigurno po novi metodi. Vse kožne bolezni, kot lišaj, šinje, pege, ujedi, rudeči nosovi in roke, lasne bolezni se temeljito ozdravijo. Pike vsled osepne in lasje na obrazu se za zmiraj odstranijo. V vsakem kozmetičkem vprašanji se daje svét in pomoč. Zdravi se pismeno, ko se je poslalo obširno poročilo, kojemu naj se pride ne pismena znamka za odgovor. Naslov je: (6)

„Hygiea-Officin“ Vratislava (Breslau) II.

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „Narodni Tiskarni“ in v „Katoliški Bukvarni“. Stane 40 kr., po pošti 45 kr. (9)

Tu je i.

21. junija.

Pri **Ma'icu**: Soretič, iz Kočevja. — Hofman, trgovec, iz Vel. Kaniža. — Lange, trgovec, z Dunaja. — Emil Kiess, potovalec, iz Berolina. — Dr. vitez Gutmansthal, iz Gradea. — baron Beno Taufferer, posestnik, z Višnjegore. — Ant. Susič, polkovnik v pok., iz Celja. — Winterstein, potovalec, z Dunaja. — Schmeibildl, potovalec, z Dunaja.

Pri **Slonu**: Louis Broeg, trgovec, s Solnograškega. — Daniel Horwath, nadporočnik s soprogo, z Dunaja. — E. Jahn soproga tovarnarja, z Zgornje Štajerskega. — Pauer, trgovčeva soproga s hčerjo, z Zgornje Štajerskega. — M. Gutman, iz Frankobroda n/M.

F. P. VIDIC & Co.

priporočata p. t. občinstvu za **salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja** itd. lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane. (1)

Zaloga v slonovih ulicah

štev. 9.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstriečne zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

Poročstvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Protí posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste (8)

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.